

Divizní generál in memoriam František HORÁČEK

* 29. 8. 1891 Sezemice u Pardubic

† 29. 9. 1941 Praha

Ráno 29. září 1941 se ozval v zadní hale ruzyňských kasáren v Praze několikrát úsečný povel „Feuer!“. Poté třeskla krátká salva popravčí čety. Mezi zavražděnými byl toho podzimního rána také brigádní generál František Horáček. Bylo mu padesát let a jeden měsíc...

Jako nejmladší z několika sourozenců projevil všestranné nadání, a proto mu rodiče (otec byl dělníkem v místní obuvnické dílně) umožnili studium. Nejdříve na pardubické reálce a po maturitě i abiturientský kurz při učitelském ústavu.

Úspěšnou kariéru mladého venkovského kantora přerušila první světová válka. Svůj postoj českého vlastence dal najevo už před tím, když odmítl jako maturant stát se záložním důstojníkem, a proto prezenční službu vykonal jako voják. Za první světové války bojoval na ruské a rumunské frontě, kde v září 1916 přešel

na druhou stranu fronty.

Pětadvacetiletý dobrovolník se přihlásil do československého vojska v zahraničí. Dnem 21. července 1917 byl administrativně zařazen jako střelec k francouzskému 33. pěšímu pluku. Po krátké hospitalizaci v cognacské nemocnici na přelomu roku byl jmenován poddůstojníkem a krátce poté aspirantem. Následovalo ustanovení do funkce velitele čety u 5. roty 21. čs. střeleckého pluku, s nímž odešel do válečného pásma a zúčastnil se bojů v Alsasku a u Terronu.

Do vlasti se poručík Horáček vrátil v lednu 1919 a okamžitě odjel s jednadvacátým plukem na Těšínsko. Bojů se zúčastnil jako zástupce velitele roty. Po krátkém váhání se rozhodl zůstat v řadách formující se československé armády. Po dvě desetiletí potom sloužil v různých velitelských funkcích u dělostřelectva v Českých Budějovicích, Litoměřicích, Hradci Králové, Jihlavě, Brně, Bratislavě, Znojmě a nakonec od roku 1934 v Praze. Neustále si rozšiřoval své vojenské vzdělání, naposledy v polovině třicátých let absolvoval plukovník Horáček kurz pro vyšší velitele na pražské Vysoké škole válečné. Jelikož jej ukončil jako jeden z nejlepších, zůstal potom na škole jako profesor taktiky dělostřelectva. Avšak krátce

poté byl ustanoven velitelem 6. polní dělostřelecké brigády a koncem roku 1937 pak velitelem dělostřelectva. Během zářijové mobilizace působil ve funkci velitele dělostřelectva VIII. sboru. Tehdy byl také jmenován brigádním generálem.

Okupace jej zastihla jako velitele svazku na jižním Slovensku. Striktně pak odmítl nabídku na spolupráci při výstavbě vládního vojska a odešel do zálohy. Od prvních dnů německé okupace se zapojil do budování Obrany národa nejdříve v Praze a potom v rodném kraji - Pardubicku.

„Někdy na začátku roku 1941 odešel otec z Prahy,“ vzpomínala později jeho dcera, „kde se musel v posledních týdnech skrývat mimo domov. Působil pak několik měsíců v ilegality ve východních Čechách. Žil ve chvojenských lesích, kde bydlel v hájovně. Během této doby jsem se s otcem málo viděla. Naposledy v životě to bylo v den jeho zatčení - 8. září 1941. Jako vášnivý nimrod měl otec doma stále ještě uloženy lovecké zbraně a když dostal obsílku k jejich odevzdání, z obavy o osud rodiny vyzvání uposlechl. Domů se již nevrátil a odmítali nám o něm podat jakoukoliv zprávu. Později jsme se dověděli, že celé tři týdny strávil v samovazbě na Pankráci, provázené mučením a četnými výslechy. O jeho konečném osudu jsme se dověděli 29. září - že byl ráno popraven. Matka se po této zprávě zhroutila, dlouho zápasila o svůj život a až do své smrti se z této rány nikdy nevzpamatovala. Ačkoliv byla těžce nemocná, byla v té době několikrát gestapem vyslýchána.“

K popravě generála Horáčka a dalších došlo v době tzv. první heydrichiády, které předcházel nárůst odbojového hnutí a snahy po sjednocení jednotlivých odbojových proudů.

Těla popravených vlastenců z přelomu září a října 1941 v ruzyňských kasárnách byla spálena ve strašnickém krematoriu. Jejich popel měl být vhozen do Vltavy, avšak zaměstnanci pohřební služby popel ukryli do zvláštní jámy, kde jej uchovali až do konce války. Po válce byl popel popravených rozdělen do dvanácti uren a pietně uložen v pravé části nádvoří před hlavní budovou strašnického krematoria, kde byl zřízen malý památníček.

PhDr. Zdeněk Vališ